

Liite 2

TORI palvelussuhteiden ehtojen vertailu toiminnallisten tarpeiden näkökulmasta.

Vertailulla on pyritty tuomaan pääpiirteissään esiin mahdolliset keskeiset erot valtiolla palveluksessa olevien virkasuhteisten ja työsopimussuhteisten palvelussuhteen ehdoissa ja työntekijän oikeudellisessa asemassa. Tästä lähtökohdasta johtuen vertailussa voi olla yksityiskohtiin liittyviä epätäsmällisyyksiä, joilla ei kuitenkaan ole kokonaistarkastelun kannalta merkitystä. Taulukossa ei ole viittauksia asianomaisiin virkaehtosopimuksen tai työehtosopimuksen määräyksiin.

	Työsuhde	Virkasuhde	Säännös
Työaika	Työajan osalta säännöt ovat samat työsopimus- ja virkasuhteiselle. Työaikamääräysten soveltamisen osalta ratkaisevaa on työaikamuoto (virasto-, viikko- tai jaksotyöaika), tarve paikalliselle sopimiselle.		TAL 9§
	Merkittävin ero virkamiesten ja työntekijöiden kesken on ilta- ja yötyökorvausten maksamisessa. Maksamisen edellytyksenä työntekijöillä on, että em. on normaalia työaika. Työsuhteessa pyhätyökorvaukset kaksinkertaistuvat.		
Varallaolo	Varallaolon osalta säännöt ovat pääosin samat työsopimus- ja virkasuhteiselle. Tässä olisi tarve paikalliselle sopimiselle. Perustuu työnantajan ja työntekijän väliseen sopimukseen. Virkasuhteessa työnantaja voi kuitenkin viime kädessä määrätä varallaoloon pakottavista syistä.		TAL 5 §
Etätyö	Etätyön osalta säännöt ovat samat työsopimus- ja virkasuhteiselle.		VM ohje joustavista työaikajärjestelyistä
Yli- ja lisätyöt	Työsopimussuhteisella ei velvollisuutta, vaatii suostumuksen. Jaksotyössä työsopimussuhteessa muodostuu herkemmin ylityötä.	Virkasuhteisella on velvollisuus: jos yli- tai lisätyön tekeminen on työn laadun ja erittäin pakottavien syiden vuoksi välttämätöntä, ei julkisen yhteisön virkamies saa kieltäytyä siitä.	TAL 4 luku, TAL 18 §

Hätä- ja hälytystyö	Hätä- ja hälytystyön osalta säännöt ovat samat työsopimus- ja virkasuhteiselle, korvauksessa eroavuus.		TAL 21 § hätätyö TAS 25 § hälytysluonteinen työ
Matka-aika / Matkustus	Työntekijälle maksetaan sunnuntaina ja muuna työntekijän tuntijärjestelmän mukaisena vapaapäivänä suoritetusta virkamatkasta matka-ajan palkkaa asianomaisen säännöllisen työaikaa vastaavasti enintään kahdeksalta tunnilta yksinkertainen tuntipalkka	Virkamiehelle maksetaan lauantaina tai sunnuntaina yksinomaan matkustamiseen käytetystä ajasta (väh. 5h) matkapäiväkorvauksena 55 euroa.	MatkaVES 18§ Työntekijöiden matka-ajan palkka 18a § Virkamiesten matkapäiväkorvaus

TORI palvelussuhteiden yleiset eroavuudet			
	Työsuhde	Virkasuhte	
Palvelussuhteen synty	ei auki julistamispakkoa, ei määräyksien uuden työsuhteisen tehtävän "perustamisesta"	viran perustaminen, auki julistaminen	VML 2-3luvut VMA 1-16§, 2101 TSL 1:1, 3§ sekä 2:4
	työsopimuksen solminen (ei määrämuotoa) suullinen tai kirjallinen työsopimus	haku- ja nimitysmenettelystä säädetty yksipuolinen päätös, nimittämiskirja virkasuhde syntyy nimityksen kautta (yksipuolinen toimenpide) vakinainen virkasuhde edellyttää viran olemassaoloa	VML 2-3 luvut VMA 1-16§, 20 § TSL 1:1, 3 § sekä 2:4
	yksityisoikeudellinen palvelusuhde, ei julkisen vallan käyttöä	julkisoikeudellinen palvelusuhde, julkisen vallan käyttö mahdollista, TORI -palveluiden osalta on huomioitava, ettei palveluiden tuottaminen edellytä julkisen vallan käyttöä.	
Palvelussuhteen muutokset	tehtävien muutoksista sovittava, ellei irtisanomisperustetta.	tehtäviä voidaan muuttaa yksipuolisesti,	VML 2:4, VMA 1-6§
Velvollisuudet	liike- ja ammattisalaisuuksien ilmaisemiskielto	virkamieslaista määrittyvät velvollisuudet: virkatehtävien suorittaminen, luottamusta vaarantavat edut, vaitiolovelvollisuus, tietojen hyväksikäyttökielto jne.	VML 2:4, VMA 1-5-§
	käyttäydyttävä työyhteisön normien mukaisesti	käyttäydyttävä aseman edellyttämällä tavalla	
	ei ylityöpakkoa	velvollisuus tehdä ylityötä, jos se on työn laadun ja erittäin pakottavien syiden vuoksi välttämätöntä	
Rikoslaki	lahjukset, virkasalaisuuden rikkominen	lahjukset, virkasalaisuuksien rikkominen, virka- aseman väärinkäyttö, virkavelvollisuuden rikkominen	
Siirtäminen	tehtävämuutoksista sovitaan työsopimuksin, pakkosiirto edellyttää irtisanomisperustetta ja irtisanomismenettelyn käyttämistä	virkamieslain nojalla voidaan siirtää samassa virastossa toiseen yksikköön sekä virkamiehen suostumuksella myös toiseen virastoon. Viraston yhteinen virka voidaan sijoittaa ilman virkamiehen suostumusta viraston sisällä.	VML 5 §

Toimintojen uudelleenjärjestely	sopimuksin	säännelty valtionhallinnon tasolla VML:ssa	VML 5a - 5d
Liikkeen luovutus	säännelty työsopimuslaissa	säännelty VML:ssa	TSL 1:10, 7:5 VML 5e - 5 f
Vuosilomat	täysi lomanmääräytymiskuukausi työntekijällä on kalenterikuukausi, jona on 14 työssäolopäivää tai niiden veroisia päiviä.	täysi lomanmääräytymiskuukausi virkamiehellä on kalenterikuukausi, jona on 18 virassaolopäivää tai niiden veroisia päiviä.	valtion virka- ja työehtosopimus vuosilomista 4 §
Muun työn tekeminen	kilpailevaa toimintaa koskevat rajoitukset	sivutoimilupa/ -ilmoitus	VML 18 § TSL 3:3
Yksilösopiminen palvelussuhteen ehdoista	lähtökohtainen sopimusvapaus	lähtökohtainen sopimusvapaus	VML 44 §
Sairausajan palkka	sairausajan palkassa on työ- ja virkasuhteisen välillä merkittäviä eroavuuksia		VES 9 - 16 §
	kun työsuhde on kestänyt vähintään 1kk, maksetaan täysi palkka 21 pv:ltä. Kun vähintään 1v, maksetaan täysi palkka 21 pv:ltä ja sen jälkeen 2/3 enintään vuodelta. Kun vähintään 3v, maksetaan täysi palkka 28 pv:ltä ja sen jälkeen 2/3 enintään vuodelta. kun vähintään 5v, maksetaan täysi palkka 28 pv:ltä + 7pv kalenterivuoden aikana ja sen jälkeen 2/3 palkasta enintään vuodelta.	täysi palkka 60 päivältä kalenterivuodessa, 75% palkasta 60 päivän ylittäviltä osilta ja 60% yli 180 päivän ylittäviltä osin. Sairausajan palkka maksetaan kalenterivuoden vaihtumisen jälkeen 60 päivältä täytenä silloin, kun yhdenjaksoisten virkavapauspäivien lukumäärä ylittää 180 keskeytyksen alkamispäivästä lukien.	
Tilapäinen työ Määräaikaiset	Määräaikaiseen palvelussuhteeseen nimittämisessä on eroavuuksia. Erot palvelussuhteen ehdoissa ovat virka- ja työsopimussuhteessa samat kuin toistaiseksi voimassa olevilla.		TSL 1 luku 3 § VML 9 §, VMA 20§ VES liite 2, 12 §
Työrauhajärjestelmä	Työsopimussuhteessa yleinen TEhto- ja TSL:n mukainen järjestelmä	Virkamiehillä julkisen toiminnan turvaamiseksi vain lakot sallittuja ja nekin mahdollista kohdentaa vain palvelussuhteen ehtoihin. Paremmat mahdollisuudet siirtää lakkoa ja tehostettu sovittelumenettely.	VML 44 §